

Εντεργατής δόκειος Λευκός 7/9/15

Της 11ης Απριλίου 2014

5/5/15

Αριθμός 161 / 2014

ΤΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Θωμά Γκατζογιάννη, Προεδρος Εφετών, Παναγιώτα Παντελή και Αικατερίνη Καράπα – Εισηγήτρια, Εφέτες και από τη Γραμματέα Ελένη Μπουνιά.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 11 Απριλίου 2014, για να δικάσει την εξής υπόθεση μεταξύ:

ΤΟΥ ΕΚΚΑΛΟΥΝΤΟΣ – ΕΝΑΓΟΜΕΝΟΥ : Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) με την επωνυμία «Περιφέρεια Ιονίων Νήσων», που εδρεύει στις «ΑΛΥΚΕΣ» Ποταμού του Δήμου Κέρκυρας, όπως αυτός νόμιμα εκπροσωπείται, ο οποίος παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου του δικηγόρου Ιωάννη Κοντού.

ΤΟΥ ΕΦΕΣΙΒΛΗΤΟΥ – ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ : Αλέξανδρου Ριγανά του Σταύρου, κατοίκου Κέρκυρας, ο οποίος παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου του δικηγόρου Ιωάννη Μικρούλη.

Ο παραπάνω ενάγων, με την από 18-12-2009 και με αριθμό εκθέσεως καταθέσεως 14/19-01-2010 αγωγή του, την οποία απηύθυνε προς το Πολυμελές Πρωτοδικείο Κέρκυρας, ζήτησε όσα αναφέρονται σ' αυτή.

Το Πολυμελές Πρωτοδικείο Κέρκυρας, με την με αριθμό 76/2013 οριστική του απόφαση, διέταξε τα εις αυτή ειδικότερα διαλαμβανόμενα.

Κατά της οριστικής αυτής απόφασης, παραπονείται τώρα ο παραπάνω εικαλών με την από 01-03-2013 και με αριθμό εκθέσεως καταθέσεως 20/06-03-2013 έφεσή του, την οποία απευθύνει προς το Δικαστήριο τούτο και με την οποία ζητεί τα όσα αναφέρονται σ' αυτή.

Κατά τη συζήτηση της υπό κρίση υποθέσεως, οι πληρεξούσιοι των διαδίκων δικηγόροι, αναφέρθηκαν στις έγγραφες προτάσεις τις οποίες είχαν καταθέσει και ζήτησαν την παραδοχή τους.

ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η υπό κρίση από 1-3-2013 (αρ. κατ. 20/6-3-2013) έφεση του, η οποία θέτει στην πρωτοβάθμια δίκη εναγομένου, κατά της υπ' αριθμ. 76/2013



οριστικής αποφάσεως του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κέρκυρας, η οποία εκδόθηκε αντιμωλία των διαδίκων κατά την τακτική διαδικασία (άρθρο 226 επ. Κ.Πολ.Δ.) επί αγωγής του εφεσιβλήτου που έγινε δεκτή, έχει ασκηθεί σύμφωνα με τις νόμιμες διατυπώσεις και είναι εμπρόθεσμη, σύμφωνα με τα άρθρα 495 επ., 513, 516, 517, 518 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ. (επίδοση εκκαλουμένης 21-2-2013, ασκηση εφέσεως 6-3-2013). Πρέπει, επομένως να γίνει τυπικά δεκτή και να εξετασθεί περαιτέρω, ως προς το παραδεκτό και το βάσιμο των λόγων της (άρθρο 533 Κ.Πολ.Δ.), κατά την ίδια ως άνω τακτική διαδικασία, μέσα στα όρια, που καθορίζονται από αυτή (έφεση), σύμφωνα με το άρθρο 522 Κ.Πολ.Δ.

Ο ενάγων και ήδη εφεσίβλητος με την από 18-12-2009 (αρ. κατ. 14/19-1-2010) αγωγή του, ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κέρκυρας, ιστορούσε ότι διατηρεί επιχείρηση ταχυμεταφορών (courier) στην Κέρκυρα και ότι στα πλαίσια της εν λόγω επιχειρηματικής του δραστηριότητας, συνήψε με το εναγόμενο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κέρκυρας» δια των αρμοδίων υπαλλήλων εκπροσώπων της διαδοχικές συμβάσεις έργου, δυνάμει των οποίων το προαναφερόμενο του ανέθεσε απευθείας για τα έτη 2005 και 2006 τη διακίνηση (ταχυμεταφορά) φακέλων και μικροδεμάτων και τη μεταφορά διαφημιστικού υλικού του σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού, ενώ για τα έτη 2007 και 2008 μόνο τη μεταφορά διαφημιστικού υλικού, όπως λεπτομερώς αναφέρονται σε αυτή (αγωγή) κατά τρόπο, τόπο και χρόνο και έναντι της αναφερόμενης στην αγωγή εκάστοτε αμοιβής και του τρόπου καταβολής αυτής, ανάλογα με το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ότι οι μεταξύ τους συναφθείσες συμβάσεις δεν περιβλήθηκαν το συστατικό τύπο του εγγράφου και ακολουθήθηκε η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης των υπηρεσιών σ' αυτόν, καθόσον, όπως τον διαβεβαίωναν οι εκπρόσωποι του εναγόμενου, δεν απαιτείτο έγγραφος τύπος, διότι επρόκειτο για απλές καθημερινές συναλλαγές και η ανωτέρω διαδικασία ήταν νόμιμη για τέτοιου είδους και ύψους συνεργασία. Ότι, αν και εκτέλεσε κανονικά τις ανατεθείσες σε αυτόν υπηρεσίες, παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις του, το εναγόμενο αρνείται να του καταβάλει την αμοιβή του, η οποία ανέρχεται με τον συνυπολογισμό και του Φ.Π.Α., για το έτος 2005, για την εκτέλεση ταχυμεταφορών φακέλων και μικροδεμάτων, στο ποσό των 18.051 ευρώ και

ΘΕΩΡΗΘΙΚΕ
Η
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

2^ο φύλλο της υπ' αριθ. 161/2014 απόφασης του Εφετείου Κέρκυρας

62 λεπτών και για τη μεταφορά διαφημιστικού υλικού σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού στο ποσό των 23.224 ευρώ και 04 λεπτών, για το έτος 2006 στο ποσό των 14.996 ευρώ και 38 λεπτών και 15.775 ευρώ και 83 λεπτών, αντίστοιχα, για τις ανωτέρω κατ' είδος υπηρεσίες, για δε, τα έτη 2007 και 2008 για τη μεταφορά διαφημιστικού υλικού σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού στο ποσό των 9.350 ευρώ και 23.550 ευρώ και 6 λεπτών, αντίστοιχα, ήτοι συνολικά για όλες τις παρεχόμενες προς το εναγόμενο υπηρεσίες, κατά τα ανωτέρω έτη στο ποσό των 104.947 ευρώ και 876 λεπτών. Κατ' ακολουθίαν του ιστορικού αυτού, ζητούσε να υποχρεωθεί το εναγόμενο με απόφαση προσωρινά εκτελεστή, να του καταβάλει το ανωτέρω ποσό, νομιμοτόκως για μεν τα ποσά της αμοιβής του για τις ταχυμεταφορές των φακέλων από την έκδοση του εκάστοτε τιμολογίου παροχής υπηρεσιών, όπως οι ημερομηνίες έκδοσης αυτών αναλυτικά αναφέρονται στην αγωγή, για δε τα ποσά της αμοιβής του για τις διακινήσεις του διαφημιστικού υλικού σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού, η οποία θα υπολογιζόταν ανά έτος, από την πάροδο της συμφωνημένης προθεσμίας πίστωσης, ήτοι των τριάντα ημερών από την έκδοση του εκάστοτε τιμολογίου παροχής υπηρεσιών, άλλως επικουρικά αν θεωρηθούν άκυρες οι συμβάσεις ανάθεσης των υπηρεσιών του προς το εναγόμενο, ζητούσε το ως άνω ποσό κατά τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού, καθόσον το εναγόμενο κατέστη πλουσιότερο σε βάρος του, κατά το ποσό αυτό, χωρίς νόμιμη αιτία και ως εκ τούτου έχει υποχρέωση να του αποδώσει την παράνομη ωφέλεια που αποκόμισε σε βάρος του, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής. Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, με την εκκαλούμενη απόφασή του, απέρριψε την αγωγή κατά την κύρια βάση της, ως μη νόμιμη και στη συνέχεια τη δέχθηκε καθ' ολοκληρίαν, ως κατ' ουσίαν βάσιμη, κατά την επικουρική της βάση. Κατά της αποφάσεως αυτής παραπονείται με την έφεση ο εναγόμενος Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) με την επωνυμία «Περιφέρεια Ιονίων Νήσων», καθολικός διάδοχος του αρχικά εναγομένου Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κέρκυρας» για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και κακή

εκτίμηση των προσκομισθεισών αποδείξεων και ζητεί την εξαφάνιση της εκκαλουμένης απόφασης και την απόρριψη της αγωγής.

Κατά τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 216 Κ.Πολ.Δ. η αγωγή εκτός από τα στοιχεία που ορίζονται στα άρθρα 118 και 117 πρέπει να περιέχει σαφή έκθεση των γεγονότων που τη θεμελιώνουν, σύμφωνα με το νόμο και δικαιολογούν την άσκησή της από τον ενάγοντα κατά του εναγομένου (ΑΠ 435/2013 ΤΝΠ Νόμος). Εξ άλλου ναι μεν πρέπει στην αγωγή, με την οποία ο ενάγων αναζητεί ευθέως από τον εναγόμενο τον πλούτισμό, που αυτός αποκόμισε εξ αιτίας της ακυρότητας της μεταξύ τους σύμβασης, να αναφέρονται στο δικόγραφό της, για να είναι αυτή κατά το άρθρ. 216 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ. ορισμένη, τα περιστατικά που καθιστούν άκυρη τη σύμβαση και αδικαιολόγητη επομένως, την αντίστοιχη ωφέλεια του εναγομένου (ΑΠ 1457/2001, 390/2011), όμως αν η σχετική από τον αδικαιολόγητο πλούτισμό αγωγική βάση σωρεύεται κατά δικονομική επικουρικότητα (άρθρ. 219 Κ.Πολ.Δ.), δηλαδή υπό την ενδοδιαδικαστική αίρεση απόρριψης της κύριας αγωγικής βάσης από τη σύμβαση των διαδίκων, αρκεί για την πληρότητα της επικουρικής βάσης η επίκληση της ακυρότητας απλώς της σύμβασης, χωρίς να απαιτείται κατά τα λοιπά να αναφέρονται και οι λόγοι στους οποίους οφείλεται η ακυρότητα, αφού στην τελευταία αυτή περίπτωση η επικουρική βάση της αγωγής θα εξετασθεί μόνο αν η στηριζόμενη στη σύμβαση κύρια αγωγική βάση απορριφθεί εξ αιτίας της ακυρότητας της σύμβασης για συγκεκριμένο λόγο, οπότε, όμως ο λόγος αυτός, είτε κατ' αυτεπάγγελτη έρευνα είτε κατ' ένσταση του εναγομένου, θα έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο της δίκης, ώστε να πληρούται ο σκοπός της διάταξης του άρθρ. 216 παρ. 1 Κ.Πολ.Δικ., που απαιτεί σαφή έκθεση των γεγονότων που θεμελιώνουν την αγωγή (Ολ.ΑΠ 23/2003, ΑΠ 120/2014, ΑΠ 766/2014 ΤΝΠ Νόμος). Στην προκειμένη περίπτωση, η με το άνω περιεχόμενο και αίτημα αγωγή είναι επαρκώς ορισμένη, καθόσον διαλαμβάνει όλα τα απαραίτητα εκείνα στοιχεία, τα οποία δικαιολογούν την άσκηση αυτής από τον ενάγοντα κατά του εναγομένου και εξασφαλίζουν την άμυνα του τελευταίου και το Δικαστήριο να κρίνει επ' αυτής, αφού κατ' ορθή εκτίμηση του δικογράφου της αγωγής, εκτίθενται αναλυτικά σ' αυτή ο χρόνος, τόπος και η διαδικασία ανάθεσης στον ενάγοντα των συμφωνημένων υπηρεσιών, το είδος των παρεχόμενων από αυτόν υπηρεσιών, ο τρόπος και ο τόπος εκτέλεσης αυτών, η συμφωνημένη

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

3^ο φύλλο της υπ' αριθ. 161/2014 απόφασης του Εφετείου Κέρκυρας

αμοιβή για την εκτέλεση αυτών και ο τρόπος καταβολής της, η έκδοση των σχετικών τιμολογίων παροχής υπηρεσιών και ότι οι συμβάσεις ανάθεσης δεν περιβλήθηκαν τον έγγραφο τύπο και εάν κριθεί ότι πάσχει ακυρότητα η κυρία σύμβαση να υποχρεωθεί ο εναγόμενος στην καταβολή του συμφωνημένου πιοσού αμοιβής κατά τις διατάξεις του αδικαιολογήτου πλουτισμού. Η εκκαλουμένη απόφαση, η οποία έκρινε όμοια με τα παραπάνω, ορθά εκτίμησε το δικόγραφο της ένδικης αγωγής, ως ορισμένο και ο πρώτος λόγος εφέσεως, με τον οποίο προβάλλεται η αιτίαση ότι το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο παρά το νόμο δεν απέρριψε ως αόριστη την ένδικη αγωγή, αφού δεν αναφέρει ποια ήταν η σύμβαση δυνάμει της οποίας η άλλοτε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κέρκυρας είχε αναθέσει στον εναγόμενο όλα τα καθήκοντα, τα οποία περιγράφει στην αγωγή του, είναι αβάσιμος και απορριπτέος.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 83 του Ν.2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού -ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 247 Α'), «1. Επιτρέπεται η με απευθείας ανάθεση σύναψη σύμβασης προμήθειας προϊόντων, παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης έργων για ετήσια δαπάνη μέχρι πιοσού ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) δραχμών. Από το πιοσό αυτό και μέχρι τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) δρχ. απαιτείται διαγωνισμός με συνοπτική διαδικασία (πρόχειρος) που θα διενεργείται από τριμελή επιτροπή. Άνω του πιοσού των τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000) δρχ. απαιτείται σύναψη σύμβασης για προμήθεια προϊόντων, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεσης έργων κατόπιν διενέργειας τακτικού διαγωνισμού (ανοικτού ή κλειστού), βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών τα ανωτέρω πιοσά δύναται να αναπροσαρμόζονται». Κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης αυτής εκδόθηκε η 2/45564/0026/31.7.2001 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ 1066 ΕΓ) με την οποία ορίσθηκε ότι: «1. Αυξάνουμε και ορίζουμε σε ευρώ τα πιοσά για τη σύναψη συμβάσεων ετησίας δαπάνης που αφορούν προμήθεια προϊόντων, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεσης έργων, ως ακολούθως: α) Με απ' ευθείας ανάθεση μέχρι του πιοσού των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ. β) Με συνοπτική διαδικασία (πρόχειρο διαγωνισμό) από του πιοσού της προηγούμενης περίπτωσης μέχρι του πιοσού των σαράντα πέντε χιλιάδων

(45.000) ευρώ. γ) Με διενέργεια τακτικού διαγωνισμού άνω του ποσού των σαράντα πέντε χιλιάδων (45.000) ευρώ. 2. Οι περιορισμοί των ως άνω ποσών αναφέρονται σε σχέση με το ύψος της εγγεγραμμένης ετησίας πίστωσης κατά Ειδικό Φορέα και Κ.Α.Ε. στον προϋπολογισμό κάθε φορέα και στα ποσά αυτά συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α. (..»). Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν.δ. 496/1974 «περί λογιστικού των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου», «πάσα σύμβαση δια λογαριασμό του ν.π., έχουσα αντικείμενο άνω των 10.000 δραχμών (ποσό που αυξήθηκε σε 150.000 δραχμές με την υπ' αριθμ. 2054839/452/0026/2.9.1992 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και σε 2.500 ευρώ με την υπ' αριθμ. 2/42053/0094/2002 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών) ή δημιουργούσα υποχρεώσεις διαρκείας, εφόσον δεν ορίζεται άλλως, υποβάλλεται στον τύπο του ιδιωτικού εγγράφου. Το ποσόν τούτο δύναται να αυξομειούται δι' αποφάσεων του Υπουργού των Οικονομικών, δημοσιευμένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η πρόταση καταρτίσεως της συμβάσεως και η αποδοχή αυτής δύναται να γίνουν και δ' ιδιαιτέρων εγγράφων. Η εκ της μη τηρήσεως του τύπου της εγγράφου αποδοχής ακυρότητα αίρεται εν περιπτώσει εκπλήρωσης της συμβάσεως». Από τη διατύπωση της διάταξης αυτής συνάγεται ότι κάθε σύμβαση, την οποία καταρτίζει νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, υποβάλλεται, εφόσον δεν υπάγεται στην θεσπιζόμενη ανωτέρω εξαίρεση, υποχρεωτικώς στον τύπο του ιδιωτικού εγγράφου, το οποίο αποτελεί συστατικό τύπο της συμβάσεως, διαφορετικά αυτή είναι άκυρη (άρθρο 159 του Α.Κ.) και η ακυρότητα λαμβάνεται υπόψη και αυτεπαγγέλτως, διότι οι σχετικές διατάξεις είναι δημοσίας τάξεως (ΟΔ.ΑΠ 862/1984 ΝοΒ 33.89). Κατά το άρθρ. 1 του ν.2286/1995, οι συμβάσεις από επαχθή αιτία για την προμήθεια αγαθών που ενεργούνται από φορείς του δημόσιου τομέα, στον οποίο περιλαμβάνονται και τα Ν.Π.Δ.Δ., οφείλουν να καταρτίζονται εγγράφως, η δε διαδικασία τους ρυθμίζεται ήδη από το π.δ/γμα 118/2007, που αντικατέστησε το π.δ/γμα 394/1996. Γενικότερα ορίζεται με τις διατάξεις του άρθρ. 41 του ν.δ/τος 496/1974 «περί Κώδικος Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ.» ότι κάθε σύμβαση για λογαριασμό Ν.Π.Δ.Δ., που έχει αντικείμενο άνω των 10.000 δραχμών [και μεταγενέστερα κατά την υπ' αριθ. 2054839/452/0026/3 - 9.7.1992 απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 447/1992) 150.000 δραχμών ή 440,20 ευρώ, ήδη δε κατά την υπ' αριθ. 2/59649/

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

4^ο φύλλο της υπ' αριθ. 161/2014 απόφασης του Εφετείου Κέρκυρας

0026/2001 απόφαση του αυτού Υπουργού (ΦΕΚ Β' 1427/2001) 2.500 ευρώ]
ή δημιουργεί υποχρεώσεις διαρκείας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά,
υποβάλλεται στον τύπο του ιδιωτικού εγγράφου, η πρόταση όμως για την
κατάρτιση της σύμβασης και η αποδοχή της μπορούν να γίνουν και με
χωριστά έγγραφα, αίρεται δε η ακυρότητα που προκαλείται από την έλλειψη
έγγραφης αποδοχής, αν εκπληρωθεί η σύμβαση. Από τις διατάξεις αυτές, που
αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση του γενικότερου συμφέροντος και, συνεπώς,
δεν είναι αντίθετες προς τις διατάξεις των άρθρ. 4 παρ. 1 και 20 παρ. 1 του
Συντάγματος, ούτε προς αυτές του άρθρ. 1 παρ. 1 του από 20.3.1952
Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ (ΑΠ 1372/2012), συνάγεται, σε
συνδυασμό και με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρ. 84 του ν.δ/τος 321/1969
«περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού» και ήδη με τις διατάξεις του άρθρ. 80
του μεταγενέστερου ν. 2362/1995 «περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού» (που
αντικατέστησε το προηγούμενο ν.δ/γμα), ότι ο τύπος του ιδιωτικού εγγράφου,
που απαιτείται για τις καταρτιζόμενες για λογαριασμό Ν.Π.Δ.Δ. ή αναλόγως
του Δημοσίου ως άνω συμβάσεις, είναι συστατικός και όχι αποδεικτικός, γι' αυτό
και η έλλειψή του καθιστά κατά τα άρθρ. 158 και 159 παρ. 1 του ΑΚ
άκυρη τη σύμβαση, με συνέπεια να θεωρείται αυτή κατά το άρθρ. 180 του
ΐδιου Κώδικα ως μη γενόμενη, αίρεται δε η ακυρότητα σε περίπτωση
εκτέλεσης της σύμβασης μόνον όταν για τη σύμβαση προηγήθηκε χωριστή
έγγραφη πρόταση, χωρίς να επακολουθήσει και έγγραφη αποδοχή, όχι όμως
και όταν δεν τηρήθηκε καθόλου ο έγγραφος τύπος για την πρόταση και την
αποδοχή (Ο.Λ.ΑΠ 862/1984, ΑΠ 1626/1995, 181/2004, 1161/2009, 1135/2010,
1057/2011). Στην περίπτωση αυτή της άκυρης σύμβασης η παροχή, που
τυχόν έγινε σε εκτέλεση της σύμβασης παρά την ακυρότητά της, είναι παροχή¹
χωρίς νόμιμη αιτία και μπορεί συνεπώς κατά τις διατάξεις των άρθρ. 904 - 913
του ΑΚ για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό να αναζητηθεί αυτούσια η παροχή ή
αναλόγως η αντίστοιχη ωφέλεια που επήλθε στο άλλο μέρος (ΑΠ 541/1978,
1646/1995, 250/2006, 322/2010, 1378/2011, 1462/2012). Εξάλλου κατά το
άρθρο 904 παρ. 1 ΑΚ «όποιος έγινε πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία από την
περιουσία ή με ζημία άλλου έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια. Η
υποχρέωση αυτή γεννιέται ιδίως σε περίπτωση παροχής αχρεώστητης ή

παροχής για αιτία που δεν επτακολούθησε ή έληξε ή αιτία παράνομη ή ανήθικη». Ακόμη, κατά το άρθρο 908 εδ. α' του ίδιου Κώδικα «ο λήπτης οφέλει να αποδώσει το πράγμα που έλαβε ή το αντάλλαγμα που τυχόν έλαβε από αυτό». Από το συνδυασμό των πιο πάνω διατάξεων προκύπτει, ότι σε περίπτωση που εκτελείται και παραδίδεται έργο ή παρέχονται εργασίες ή υπηρεσίες με άκυρη σύμβαση «ο αντισυμβαλλόμενος» του παρέχοντος, που δέχεται το έργο ή τις υπηρεσίες στο πλαίσιο της άκυρης σύμβασης, η οποία συνιστά απλά τη βασική προϋπόθεση της έλλειψης νόμιμης αιτίας, υποχρεούται να αποδώσει την ωφέλεια, που απέκτησε χωρίς νόμιμη αιτία και που συνίσταται, σε περίπτωση αδυναμίας αυτούσιας απόδοσης της παροχής που έλαβε χώρα χωρίς νόμιμη αιτία, στη χρηματική αποτίμηση του παρασχεθέντος έργου ή της παρασχεθείσας εργασίας ή υπηρεσίας και στη δαπάνη που εξοικονόμησε, στην οποία θα υποβαλλόταν, εάν την εκτέλεση του ίδιου έργου ή της εργασίας ανέθετε, με έγκυρη σύμβαση, σε άλλο πρόσωπο, το οποίο θα διέθετε τα ίδια επαγγελματικά προσόντα και ικανότητες. Ο ως άνω γενικός κανόνας του άρθρου 904 ΑΚ, που απορρέει από τις κοινωνικές αντιλήψεις περί ισότητας και επιείκειας, έχει εφαρμογή και επί του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, αφού υπέρ αυτών δεν καθιερώνεται εξαίρεση με τη διάταξη αυτή ή με άλλη (Ολομ.ΑΠ 218/1977, ΑΠ 435/2013 ΤΝΠ Νόμος). Τέλος σύμφωνα με το άρθρο 62 παρ. 1β και η του ΠΔ30/1996 «ΚΩΔΙΚΑΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ» ο Νομάρχης εκπροσωπεί τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση δικαστικώς και εξωδίκως και μεταβιβάζει με απόφασή του μέρος των αρμοδιοτήτων του στους προέδρους των Ν.Ε. Μπορεί επίσης να μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων του σε μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου και σε προϊσταμένους ή άλλα στελέχη των υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Στην προκειμένη περίπτωση, από την εκτίμηση της ένορκης κατάθεσης του μάρτυρα απόδειξης που εξετάσθηκε στο ακροατήριο του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου και περιέχεται στα ταυτάριθμα με την εκκαλουμένη απόφαση πρακτικά δημόσιας συνεδρίασής του και από όλα τα επικαλούμενα και νόμιμα προσκομιζόμενα από τον ενάγοντα έγγραφα, τα οποία λήφθηκαν στο σύνολό τους υπόψη, μερικά εκ των οποίων μνημονεύονται ειδικά χωρίς να παραλειφθεί η συνεκτίμηση κανενός, αποδείχθηκαν, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο ενάγων διατηρεί

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

5^ο φύλλο της υπ' αριθ. 161/2014 απόφασης του Εφετείου Κέρκυρας

επιχείρηση ταχυμεταφορών (courier) στην Κέρκυρα, στην εθνική οδό Παλαιοκαστρίτσας αρ. 60 και στα πλαίσια της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κέρκυρας», καθολικός διάδοχος του οποίου, από 01-01-2011, μετά την κατάργησή του, είναι ο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης με την επωνυμία «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ», του ανέθεσε προφορικά με διαδοχικές συμβάσεις έργου, ακολουθώντας τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, η οποία γινόταν από τον Διευθυντή της τουριστικής προβολής του εναγομένου, Σουέρεφ, κατόπιν συνεννοήσεως με τον Νομάρχη του εναγομένου για τα έτη 2005 και 2006 τη διακίνηση (ταχυμεταφορά) φακέλων και μικροδεμάτων και τις μεταφορές διαφημιστικού υλικού σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού, ενώ για τα έτη 2007 και 2008 μόνο τη μεταφορά διαφημιστικού υλικού σε εκθέσεις. Οι μεταξύ τους συναφθείσες συμβάσεις δεν περιβλήθηκαν το συστατικό τύπτο του εγγράφου, αλλά ακολουθήθηκε η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης των υπηρεσιών σ' αυτόν, καθόσον, όπως τον διαβεβαίωναν οι εκπρόσωποι του εναγόμενου, δεν απαιτούνταν έγγραφος τύπος, διότι επρόκειτο για απλές καθημερινές συναλλαγές και η εν λόγω διαδικασία ήταν νόμιμη για τέτοιου είδους και ύψους συνεργασία. Η εξόφληση της αμοιβής του ενάγοντος για τις ταχυμεταφορές φακέλων και μικροδεμάτων συμφωνήθηκε να γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, οπότε και καλούνταν από το εναγόμενο να εκδώσει το σχετικό τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών «τοις μετρητοίς» και το τελευταίο θα του κατέβαλε το αντίστοιχο ποσό, ενώ για τις μεταφορές των διαφημιστικών υλικών σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού θα εξοφλούνταν μετά τη λήξη του έτους το οποίο αφορούσαν οι ανωτέρω παρεχόμενες υπηρεσίες στο σύνολό τους, καθόσον για την αντίστοιχη δαπάνη απαιτούνταν απόφαση έγκρισης αυτής από την οικονομική επιτροπή του εναγόμενου, μετά την έκδοση του σχετικού τιμολογίου παροχής υπηρεσιών από τον ενάγοντα με πίστωση καταβολής του ποσού τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία έκδοσής του. Το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών του ενάγοντος προς το εναγόμενο κατ' έτος και κατ' είδος των υπηρεσιών κατ' αριθμό φορτωτικής, ημερομηνία, επιπλέον χρέωση ανάλογα με το βάρος σε χιλιόγραμμα, του επείγοντος πρωτοκόλλου, της χιλιομετρικής

απόστασης, την αρχική τιμή και τη συνολική τιμή για τις ταχυμεταφορές φακέλων και μικροδεμάτων και κατά προορισμό, ημερομηνία, τρόπο αποστολής, ποσότητα σε χιλιόγραμμα και κόστος για τις αποστολές διαφημιστικού υλικού σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού, όπως δέχθηκε αυτά η εκκαλουμένη απόφαση δεν πλήγγονται με λόγο έφεσης. Ο ενάγων εκτέλεσε κανονικά τις ανατεθέσεις σ' αυτόν υπηρεσίες και ανέμενε για μεγάλο χρονικό διάστημα την πρόσκληση των εκπροσώπων του εναγόμενου, προκειμένου να εκδώσει τα σχετικά τιμολόγια παροχής υπηρεσιών ώστε να του καταβληθεί η αντίστοιχη αμοιβή. Μετά παρέλευση όμως μεγάλου χρονικού διαστήματος αναμονής και επανειλημμένων οχλήσεων του εναγόμενου και τελικά άρνησης του τελευταίου να του καταβάλλει την αμοιβή του για τις παρασχεθείσες υπηρεσίες του, λόγω της μη τήρησης από αυτό της νόμιμης διαδικασίας επιλογής του και του έγγραφου τύπου των συμβάσεων ανάθεσης των ανωτέρω υπηρεσιών σ' αυτόν, ο ενάγων προέβη στην έκδοση των σχετικών παραστατικών. Ειδικότερα η αμοιβή του για την εκτέλεση ταχυμεταφορών φακέλων και μικροδεμάτων του εναγόμενου, για το έτος 2005, ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 18.051,62 [15.169,43 € καθαρή αξία + 2.882,19 € (ΦΠΑ 19%)] ευρώ, εξέδωσε δε, προς το εναγόμενο το με αριθμό 14073/24-01-2008 μηχανογραφημένο τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών, με αιτιολογία «μεταφορά» με βάση τη συνημμένη στο τιμολόγιο μηχανογραφημένη αναλυτική κατάσταση των γενομένων 1.667 ταχυμεταφορών φακέλων και μικροδεμάτων, στην οποία αυτές περιγράφονται κατ' αριθμό φορτωτικής, ημερομηνία, επιπλέον χρέωση ανάλογα με το βάρος σε χιλιόγραμμα, του επείγοντος, πρωτοκόλλου, της χιλιομετρικής απόστασης, την αρχική τιμή και τη συνολική τιμή μετά τις τυχόν επιπλέον χρεώσεις ανάλογα με τους ανωτέρω παράγοντες. Για το ίδιο έτος (2005) για τη μεταφορά διαφημιστικού υλικού του εναγόμενου σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού η αμοιβή του ανέρχεται στο ποσό των 23.224,04 [19.516,006 € καθαρή αξία + 3.708,04 € (ΦΠΑ 19%)] ευρώ, εξέδωσε δε, προς το εναγόμενο το με αριθμό 47/30-12-2005 μηχανογραφημένο τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών επί πιστώσει, με αιτιολογία «μεταφορά» με βάση τη συνημμένη στο τιμολόγιο μηχανογραφημένη αναλυτική κατάσταση των γενομένων 48 αποστολών διαφημιστικού υλικού σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού, στην οποία αυτές περιγράφονται κατά πρόσκληση, ημερομηνία, τρόπο

ΘΕΩΡΗΘΙΚΕ
Η
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

6^ο φύλλο της υπ' αριθ. 161/2014 απόφασής του Εφετείου Κέρκυρας

αποστολής, ποσότητα και κόστος. Για το έτος 2006 η αμοιβή του ενάγοντος για την εκτέλεση ταχυμεταφορών φακέλων και μικροδεμάτων του εναγόμενου, ανέρχεται στο ποσό των 14.996,38 [12.602,006 € καθαρή αξία + 2.394,386 € (ΦΠΑ 19%)] ευρώ, εξέδωσε δε, προς το εναγόμενο το με αριθμό 12853/30-12-2006 μηχανογραφημένο τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών, με αιτιολογία «μεταφορά» με βάση τη συνημμένη στο τιμολόγιο μηχανογραφημένη αναλυτική κατάσταση των γενομένων 1.813 ταχυμεταφορών φακέλων και μικροδεμάτων, στην οποία αυτές περιγράφονται κατ' αριθμό φορτωτικής, ημερομηνία, επιπλέον χρέωση ανάλογα με το βάρος σε χιλιόγραμμα, του επείγοντος, πρωτοκόλλου, της χιλιομετρικής απόστασης, την αρχική τιμή και τη συνολική τιμή μετά τις τυχόν επιπλέον χρεώσεις ανάλογα με τους ανωτέρω παράγοντες. Για το ίδιο έτος (2006) για τη μεταφορά διαφημιστικού υλικού του εναγόμενου σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού, η αμοιβή του ανέρχεται στο ποσό των 15.775 ευρώ και 83 λεπτών [13.257 ευρώ και 6 λεπτά καθαρή αξία + 2.518 ευρώ και 836 λεπτά (ΦΠΑ 19%)], εξέδωσε δε, προς το εναγόμενο το με αριθμό 48/30-12-2006 μηχανογραφημένο τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών επί πιστώσει, με αιτιολογία «μεταφορά» με βάση τη συνημμένη στο τιμολόγιο μηχανογραφημένη αναλυτική κατάσταση των γενομένων 31 αποστολών διαφημιστικού υλικού σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού, όπου αυτές περιγράφονται κατά προορισμό, ημερομηνία, τρόπο αποστολής, ποσότητα και κόστος. Τα έτη δε, 2007 και 2008, το εναγόμενο, όπως εκτέθηκε και ανωτέρω, ανέθεσε στον ενάγοντα μόνο τη μεταφορά διαφημιστικού υλικού σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού και η αμοιβή του τελευταίου για το έτος 2007 ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 9.350 ευρώ [7.857 ευρώ και 14 λεπτά καθαρή αξία + 1.492 ευρώ και 86 λεπτά (ΦΠΑ 19%)], εξέδωσε δε, προς το εναγόμενο το με αριθμό 49/30-07-2009 μηχανογραφημένο τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών, ενώ για το έτος 2008 ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 23.550 (19.789 ευρώ και 916 λεπτά καθαρή αξία + 3.760 ευρώ και 9 λεπτά ΦΠΑ) ευρώ, εξέδωσε δε προς το εναγόμενο το με αριθμό 50/30-07-2009 μηχανογραφημένο τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών, με αιτιολογία των δύο ως άνω τιμολογίων, «μεταφορά» με βάση τις συνημμένες στο τιμολόγιο μηχανογραφημένες αναλυτικές καταστάσεις των

γενομένων 21 και 29, αντίστοιχα, για κάθε ένα από τα ανωτέρω έτη (2007 και 2008), αποστολών διαφημιστικού υλικού σε εκθέσεις του εσωτερικού και εξωτερικού, στις οποίες αυτές περιγράφονται κατά προορισμό, ημερομηνία, τρόπο αποστολής, ποσότητα σε χιλιόγραμμα και κόστος. Η διαδικασία που ακολουθήθηκε από το εναγόμενο για την επιλογή του ενάγοντος και την ανάθεση σ' αυτόν των ανωτέρω υπηρεσιών, ήτοι της απευθείας ανάθεσης δεν ήταν νόμιμη, καθόσον δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 83 του νόμου 2362/1995 σε συνδυασμό με τη με αριθμό 2/45564/0026/31.7.2001 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, σύμφωνα με την οποία για τη σύναψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, το ανώτατο όριο της ετήσιας δαπάνης των υπηρεσιών δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 15.000 ευρώ, πλην της ανάθεσης των υπηρεσιών στον ενάγοντα για το έτος 2007 που ανέρχονταν σε χαμηλότερο ποσό, ήτοι στο ποσό των 9.350,00 € συμπεριλαμβανομένου και του Φ.Π.Α., ενώ για το έτος 2006 λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών, ήτοι για την ταχυμεταφορά φακέλων και τη μεταφορά διαφημιστικού υλικού σε εκθέσεις, διότι πρόκειται για ομοειδείς υπηρεσίες και ο επιμερισμός της συνολικής ποσότητας όμοιων ή ομοιδών υπηρεσιών σε περισσότερες μικρότερες ποσότητες ή μερικότερες όμοιες ή ομοειδείς κατηγορίες και η εν συνεχείᾳ απευθείας ανάθεση αυτών με βάση το ύψος της δαπάνης που προκύπτει από την κατάτμηση της συνολικής ποσότητας, είναι μη νόμιμος, γιατί με τον τρόπο αυτό επιχειρείται, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, η αποφυγή της τήρησης της οριζόμενης από αυτές διαδικασίας του διαγωνισμού. Σε όλες τις ανωτέρω συμβάσεις απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών από το εναγόμενο στον ενάγοντα δεν τηρήθηκε ο έγγραφος τύπος κατά παράβαση του άρθρου 41 του ν.δ. 496/1974 και της με αριθμό 2/42053/0094/2002 απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών με την οποία αναπτροσαρμόσθηκε το κατώτερο όριο των συμβάσεων οι οποίες δημιουργούν υποχρεώσεις διαρκείας για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ήτοι στην προκειμένη περίπτωση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κέρκυρας και για τις οποίες υφίσταται υποχρέωση τήρησης του εγγράφου τύπου και καθορίστηκε στο ποσό των 2.500 ευρώ. Εξ αιτίας του ότι οι ως άνω συμβάσεις ανάθεσης των υπηρεσιών από το εναγόμενο στον ενάγοντα είναι άκυρες, ανεξαρτήτως του λόγου της ακυρότητάς τους (εάν δεν τηρήθηκε ο απαιτούμενος τύπος ή δεν

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

7^ο φύλλο της υπ' αριθ. 161/2014 απόφασης του Εφετείου Κέρκυρας

εκπροσωπήθηκε προσηκόντως ο εναγόμενος οργανισμός), ο ως άνω εναγόμενος οργανισμός και ήδη καθολικός διάδοχος του αρχικού εναγόμενου κατέστη αδικαιολογήτως πλουσιότερος σε βάρος της περιουσίας του ενάγοντος κατά το ποσό των 88.191 ευρώ και 486 λεπτά πλέον του αναλογούντος Φ.Π.Α. 19%, ήτοι ποσού 16.756 ευρώ και 396 λεπτά - και συνολικά 104.947 ευρώ και 876 λεπτά, το οποίο πρέπει να υποχρεωθεί ο εναγόμενος οργανισμός να καταβάλλει στον ενάγοντα. Η εκκαλουμένη απόφαση, που έκρινε όμοια με τα παραπάνω, ορθά εφάρμοσε τον νόμο και εκτίμησε τις αποδείξεις και οι λόγοι της εφέσεως δεύτερος και τρίτος που υποστηρίζουν τα αντίθετα, είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι.

Ο λόγος της εφέσεως με τον οποίο προβάλλεται παράπονο, ότι εσφαλμένα η πρωτόδικη απόφαση κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή, προβάλλεται αλυσιτελώς στο εφετείο, όταν η εκδίκαση της έφεσης και της ουσίας της διαφοράς από το εφετείο εξαντλείται σε μία μόνο δικάσιμο, οπότε εκδίδεται τελεσίδικη και άμεσα εκτελεστή απόφαση (Βασ. Βαθρακοκοίλη Κ.Πολ.Δ., Τομ. Ε, άρθρο 913 αριθμ. 7 σελ. 187, Σαμ. Σαμουήλ. Η Έφεση εκδ. Δ παρ. 542 σελ. 172, Εφετ.Αθην. 1147/2012 Δνη 2013.1092, Εφ.Δωδ. 263/2003 δημ. Νόμος). Στην προκειμένη περίπτωση, ο τέταρτος λόγος της εφέσεως, με τον οποίο ο εκκαλών παραπονείται ότι το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο κατ' εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου κήρυξε την εκκαλουμένη απόφαση προσωρινά εκτελεστή, προβάλλεται αλυσιτελώς στο Δικαστήριο τούτο, αφού η εκδίκαση της έφεσης και της ουσίας της διαφοράς από το εφετείο εξαντλείται σε μία μόνο δικάσιμο, οπότε θα εκδοθεί τελεσίδικη και άμεσα εκτελεστή απόφαση και πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος. Συνακόλουθα, πρέπει να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμη η ένδικη έφεση και να καταδικαστεί ο εκκαλών στα δικαστικά έξοδα του εφεσιβλήτου του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας (άρθρο 176 και 183 Κ.Πολ.Δ.), μειωμένα όμως σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 2 στοιχ. β του ν.3693/1957, όπως ειδικότερα ορίζεται στο διατακτικό της παρούσας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει κατ' αντιμωλία των διαδίκων.

Δέχεται τυπικά και απορρίπτει κατ' ουσίαν την έφεση.

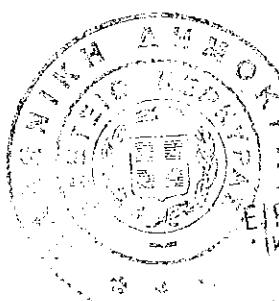
Καταδικάζει τον εκκαλούντα στα δικαστικά έξοδα του εφεσιβλήτου του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας, τα οποία ορίζει σε τριακόσια (300) ευρώ.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Κέρκυρα στις 4 Νοεμβρίου 2014, με
Η την παρούσα σύνθεση. Επειδή το μέλος της σύνθεσης Παναγιώτα Παντελή
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ έχει μετατεθεί, η παρούσα, δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο
ακροατήριό του στις 30 Δεκεμβρίου 2014 έτους, με την παρακάτω σύνθεση
αποτελούμενη από τους Θωμά Γκατζογιάννη, Πρόεδρο; Ιωάννη
Παπαϊωαννίδη και Αικατερίνη Καράπα, Εφέτες, χωρίς την παρουσία των
διαδίκων και των πληρεξουσίων αυτών δικηγόρων.

© ПРОФАРМ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Πιστό φωτοαντίγραφο
Κέρκυρα 23.ΑΠΡ. 2015.....
Η Γραμματέας



Aptosis dinobiorum est prima regulae ratione et conditio,
Ueritas in aliis non est. Non in mortificatione animalium
non sicut in corporis & sensuum vita, nec
dicitur non per mortem, vivere.

Onychomycosis A1Kypen 24/4/2015

ΓΙΑΝΗΣ Κ ΜΙΚΡΟΥΛΗΣ

ΑΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΜΠΑ ΜΕΓΑΣΤΡΟΥ 5(1ος άριθμ.) - Κέρκυρα

Тел. 36610 25276 - Fax 36610 45968

ΑΓΡΗ 000514801 - Β' ΑΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ